

Силабус курсу

Філософія

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 053 Психологія

Освітньо-професійна програма - «Психологія»

Рік навчання: 1, Семестр: 1

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

Викладач Білінчук Володимир Петрович

Контактна
інформація

v.bilinchuk@wunu.edu.ua, +380968132906

Опис дисципліни

Курс «Філософія» охоплює теоретичні засади та практичні основи вивчення фундаментальних питань буття, пізнання, моралі, свідомості та існування. Курс досліджує ключові філософські напрямки, вчення та ідеї, розглядає розвиток філософської думки від античності до сучасності, а також аналізує взаємозв'язок між філософією, наукою, культурою та релігією. Студенти отримують навички критичного мислення, аргументації та рефлексії, що допомагає їм осмислювати різні світоглядні концепції та життєві питання.

Головним завданням курсу «Філософія» є вивчення студентами теоретичних та практичних аспектів філософських питань, таких як природа реальності, пізнання, етика, логіка, а також роздуми над сенсом життя, свободою волі та моральними дилемами. Студенти вивчають різні філософські школи, методи критичного аналізу та логічної аргументації, що дозволяє їм розвивати навички осмисленого сприйняття світу, формування власних світоглядних позицій та оцінки суспільних і особистих проблем.

Структура курсу

Години (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Тема 1. Філософія як соціокультурний феномен.	Пояснити історичні особливості виникнення філософії, осмислити та проаналізувати специфіку філософського осмислення світу та людини на відміну від конкретно наукового їх розуміння; трактувати специфіку філософських понять у їх порівнянні з буденними та науковими знаннями; інтерпретувати основні функції філософії; світоглядну, гносеологічну, методологічну; аналізувати зв'язок розвитку філософії на тлі світової культури, науки, економіки	Поточне опитування
2/1	Тема 2. Сутність філософії та	Пояснити історичні особливості виникнення філософії, характерні риси	Поточне опитування

	особливості західного та східного типу філософування.	філософського мислення, структуру світогляду та основних функцій філософії. Розкрити характерні риси західного та східного типу цивілізації, висвітлити основні проблеми	
2/2	Тема 3. Основні етапи розвитку філософської думки.	Проаналізувати основні етапи розвитку філософської думки. Дати загальну характеристику Середньовічної філософії та гуманістичному характеру філософії епохи Відродження. З'ясувати поняття європейської класичної філософії та особливості філософії Нового часу та філософії епохи Просвітництва. Розкрити суть феномену німецької класичної філософії та соціально-практичної орієнтації філософії марксизму. Проаналізувати філософські ідеї в культурі Київської Русі та розвиток філософської думки в Україні в XV– XX століттях	Презентація
2/1	Тема 4. Стратегії і напрямки сучасної філософії.	Проводити порівняння вихідних ідей класичної та некласичної філософії; пояснювати провідні тенденції розвитку некласичної філософії із виходом на процеси сучасного життя	Реферат
4/1	Тема 5. Онтологія – проблема буття	Подати пояснення основних категорій знання та форм буття, розкрити філософське розуміння розвитку матерії, пояснити концепцію розвитку та діалектичні закони розвитку	Поточне опитування
4/1	Тема 6. Свідомість як філософська проблема	Порівняти основні концепції свідомості. Проаналізувати походження свідомості, її соціально-практичну суть і основні властивості. Розглянути структуру свідомості, свідомість і самосвідомість, особливості душі і духу. Здійснити порівняльний аналіз індивідуальної і суспільної свідомості. Проаналізувати структуру суспільної свідомості	Есе
4/1	Тема 7. Теорія пізнання. Філософія і методологія науки.	Осмыслити смислові наголоси поняття пізнання, основні види, рівні та форми пізнання, пояснювати процесуальний характер пізнання в його основних формах та рівнях, розуміти значення методів для якісних характеристик наукового пізнання	Тестові завдання
2/1	Тема 8. Філософська антропологія – проблема людини у філософії	Подати основні проблеми людини в філософії, різні концепції розвитку сенсу людського буття. Проаналізувати проблеми історичного походження людини та єдність природнього, соціального і духовного в людині. Здійснити порівняльний аналіз понять «індивід», «індивідуальність», «особистість». Проаналізувати проблеми життя і смерті у філософії та проблеми людської свободи	Поточне опитування

2/1	Тема 9. Суспільство як предмет філософського аналізу. Аксиологія та філософія культури.	Проаналізувати особливості виникнення суспільства його структуру та функції. Розкрити суть основних чинників суспільного розвитку та типології суспільства. Осмислити суть цінностей та ціннісного ставлення до світу як фундаменту культури	Поточне опитування
2/1	Тема 10. Філософське осмислення історичного процесу.	Знати системну організацію суспільного життя, знаходити в сучасному суспільстві реальні прояви будови та особливостей функціонування духовних процесів, розуміти важливість проблем сучасного розвитку культури для суспільства та розвитку людської особистості	Реферат
2/1	Тема 11. Суспільний прогрес та філософські проблеми глобалістики.	Проаналізувати суспільний прогрес і глобальні проблеми людства. Знати системну організацію суспільного життя, знаходити в сучасному суспільстві реальні прояви будови та особливостей функціонування духовних процесів, розуміти важливість проблем сучасного розвитку культури для суспільства та розвитку людської особистості	Поточне опитування
2/1	Тема 12. Філософія господарювання	Вироблення здатності студента самостійно розмірковувати над актуальними соціально-економічними проблемами, свідомо засвоювати теоретичні положення, що відбивають діалектику господарського буття	Тестові завдання
2/1	Тема 13. Філософія техніки	Вироблення здатності студента самостійно розмірковувати над актуальними проблемами науки техніки свідомо засвоювати теоретичні положення, як відбивають вплив техніки на людське буття	Тестові завдання, питання

Рекомендовані джерела інформації:

1. Андрущенко В. П., Губерський Л. В., Михальченко М. І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: підручн. для вищ. навч. закл. Вид. 4-те, випр. та доп. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 552 с.
2. Бадью А. Похвала політиці (Бесіди з Од Ланслен). Статті та виступи. пер. з фр. А. Репи. Львів: Видавництво Анетти Антоненко; Київ: Ніка-Центр, 2019. 224 с.
3. Батлер-Боудон Т. 50 видатних творів. Філософія / пер. з англ. Романа Клочка. Київ : Видавнича група КМ Букс, 2019. 480 с.
4. Баумейстер Андрій. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії: наук. посіб. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. 238 с.
5. Бжезинський З. Велика шахівниця (Американська першість та її геостратегічні імперативи). Київ: Фабула, 2019. 288 с.
6. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. Філософія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 648 с.

7. Білінчук В. П. Методичні вказівки щодо вивчення дисципліни «Філософія» для студентів усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», Чортків. 2024.
8. Білінчук В. П. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Філософія» для студентів усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», Чортків. 2024.
9. Кралюк П. Історія філософії України. Київ: КНТ, 2017. 652 с.
10. Мак'явеллі Н. Державець. Київ : Фоліо. 2019. 121 с.
11. Марія Фюрст, Юрген Тринкс. Філософія. /пер. з нім. Вахтанга Кебуладзе. Київ: ДУХ ІЛІТЕРА, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018. 544 с.
12. Марк Аврелій. Наодинці з собою. Львів: Апріорі, 2019. 180 с.
13. Марк Туллій Ціцерон. Про закони. Про державу. Про природу богів. Львів : Апріорі, 2020. 392 с.
14. Нікітін Л. Вступ до філософії: навчально-методичний посібник. 3-є вид. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 256 с.
15. Северин Боецій. Розрада від філософії. Львів: Апріорі, 2020. 208 с.
16. Сковорода Григорій. Байки харківські. Terra Incognita. 2019. 108 с.
17. Тімоті Снайдер, Тоні Джадт. Роздуми про двадцяте століття. Київ : Човен, 2019. 384 с.
18. Френсіс Фукуяма Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. Київ: Наш формат, 2019. 608 с.
19. Френсіс Фукуяма. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції. Київ : Наш формат, 2018. 576 с.
20. Фромм Е. Втеча від свободи / пер. з англ. М. Яковлева. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 288 с.
21. Фромм Е. Мати або бути? / пер. з англ. Г. Яновської. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. 304 с.
22. Хамітов Н. В. Філософська антропологія: актуальні проблеми. Від теоретичного до практичного повороту. 3-є видання, виправ. і доповн. Київ: КНТ, 2019. 394 с.
23. Ansgar Allen, Roy Goddard, Education and Philosophy: An Introduction, SAGE Publications Ltd; First edition, 2017, 240 с.
24. Anthony Clifford Grayling, The History of Philosophy, Viking, 2019, 704 с.
25. Colin Bird, An introduction to political philosophy, Cambridge University Press, 2019, 368с.
26. George Matthews, Christina Hendricks, Introduction to Philosophy: Ethics, RebusCommunity, 2019, 113 с.
27. Ken Akiba, The Philosophy Major's Introduction to Philosophy, Concepts and Distinctions, Taylor and Francis, August 2020, 208 с.
28. Khalifa A Alfadhel, The right to democracy in international law: between procedure, substance and the philosophy of John Rawls, Routledge, 2017, 107 с.
29. Noah Lemos, An Introduction to the Theory of Knowledge, Cambridge Introductions to Philosophy, Textbook, Cambridge University Press, 2020, 288 с.

30. Roger Scruton, A Political Philosophy: Arguments for Conservatism, Bloomsbury, 2019, 224с.

31. Scott Soames, The World Philosophy Made: From Plato to the Digital Age, Princeton University Press, 2019, 464 с.

32. Timothy Williamson, Philosophical Method: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2020. 160 с.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Філософія» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгового завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Філософія» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%		20%	20%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за результатами поточного опитування.	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-13 темах Теоретичні питання (2 питання по макс. 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Оцінюється як за 100-бальною шкалою, як середньоарифметичне значення з оцінок: - за використані методи дослідження теми і підготовлені матеріали; - за доповідь.	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.	Теоретичні питання (2 питання по макс. 40 балів) Гестові завдання (10 гестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)